

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drweca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,50 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napłowe
słowo (tłuste) 50 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.
Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druck: „Spółka Wydawnicza” Sp. z o.o. w Nowym Mieście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe Miasto-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 25 SIERPNI 1938.

N — Nr 102

Sanacja chciałaby mieć monopol dla siebie na obchód święta „Cudu nad Wisłą”.

Wiadoma powszechnie rzecz, że sanacja od pierwszych lat swego istnienia obchodowi święta „Cudu nad Wisłą” nadawała charakter kultu dla wodza. Ponieważ jednak większość społeczeństwa polskiego zwycięstwo oręża polskiego nad dzikimi hordami bolszewickimi przypisywała przede wszystkim nadprzyrodzonej pomocy Boskiej, sanacja, tym do żywa poirytowana z początku usiłowała z tymi przekonaniem walczyć i je obalić, gdy jednak nie mogła im żadną miarą zaradzić, wówczas, zniechęcona, w zupełności zaniedbała wszelkich zewnętrznych i uroczystych obchodów rocznicy tego wiekopomnego zwycięstwa. Przecież byliśmy świadkami i piętnowaliśmy musielśmy na łamach naszego pisma, że w dniu tym w naszych miastach na gmachach rządowych czy samorządowych nawet nie powlewały żadne chorągwie. Dopiero, gdy widząc takie zanikanie pamięci tej wiekopomnej rocznicy w odrodzonej Polsce, Stron. Narodowe tym wyżej podniosło jej sztandar, nadając jej podwójny charakter — religijny i ogólnonarodowy, jako święta Cudu, zdziałanego przez Opatrzność Boską za wstawiennictwem Najśw. Marii Panny oraz jako triumfu oręża polskiego, dokonanego przez Armię na podstawie prawdziwego zjednoczenia Narodu, wówczas dopiero do akcji ruszyły i inne organizacje polityczne, powodowane względami konkurencyjnymi, jak ludowcy, socjaliści, a nie mniej sanacja. Od razu rozpoczął się istny wyścig obchodowy, przy czym każda partia według upatrzonych swych celów partyjnych i propagandowych odpowiednio nakreśliła swym obchodom znaczenie, a mianowicie ludowcy jako święto „czynu chłopskiego”, a socjaliści jako dzieło, dokonane wyłącznie przez masy robotnicze, nadając tym samym obchodom oblicze nie ogólnonarodowe, a czysto klasowe, podczas gdy sanacja pozostała przy tym silniejszym akcentowaniu jego charakteru czysto wojskowego i wodzowego. I tak się stało, że podczas gdy przez szereg lat obchód tej rocznicy znajdował się poniekąd w stanie spoczynku, naraz stał on się istnym wyścigiem pomiędzy poszczególnymi organizacjami politycznymi i środkami do manifestowania swych dążeń i rewii swych sił. Sanacja na tego rodzaju ujęciu sprawy obchodu tej rocznicy jednak wychodziła bardzo źle. Obchody jej coraz dobitniej zaczęły wykazywać jej słabość i nikłość sił w przeciwieństwie do obchodów organizacji politycznych opozycyjnych, a przede wszystkim Stron. Narodowego, które wykazywały z roku na rok coraz większy rozmach i dynamikę. Sanacja usiłowała temu zapobiegać sposobami jej właściwymi, jak stawianiem tamtych organizacjom rozmaitych przeszkód i trudności, ograniczaniem zasięgu ich terenów, wreszcie ogłaszaniem fałszywych danych o liczbie ich uczestników.

Podawaliśmy przecież ostatnio, że podczas, gdy ze strony Stron. Narod. głoszą liczbę pół miliona uczestników w obchodach narodowych w kraju, pisma sanacyjne raczyły przyznać śmieszny cyfrę ogółem 27 tysięcy, a więc zaledwie dwudziestą część tego, okazując się nieco hojniejszymi dla ludowców, bo przyznając im cyfrę 30 tys. Ponieważ jednak ludzie mają oczy i uszy i sami widzą, co się u nich dzieje i od innych słyszą, co tam widzieli i słyszeli o tych tłumach, które zwłaszcza w obchodach Stron. Narod. wzięły udział, więc sanacja, mocno poirytowana tak widocznym powodzeniem tamtych, a tak nader skromnymi wynikami swych własnych obchodów, daje ostatnio wyraz swej goryczy i złości na łamach swych pism, jak „Gazeta Polska”, „Karier Poranny” itp., domagając się ni mniej ni więcej tego, by zakazano wszelkie inne obchody, a pozostawiono jej monopol na urządzenie na swój sposób tego obchodu. Wte-

dy zabraknie, według jej przekonania, innym organizacjom sposobności okazania na zewnątrz swej żywotności i siły, a to wszystko, co w tak spreparowanym przez nią obchodzie weźmie udział, pójdzie na jej konto. Widać z tego, jakie apetyty nieustannie wykazuje sanacja, obecnie „Ozon”.

Nie mogąc nic wskórać w drodze wolnego wyścigu sił, chce dobiec do mety w ten sposób, że innym zakazuje w ogóle biegania, sama pozostając na bieżni. Będzie to jednak wówczas nie zwycięstwo, a kompletne przyznanie się do klęski. A rocznica o tak epokowym znaczeniu zatraci całkowicie swój charakter społeczny i narodowy, a stanie się, jak we wielu innych wypadkach, zwykłą galówką.

Jeżeli niektóre partie, jak ludowcy i socjaliści wypaczają zdrową myśl i ideę tego święta, to jest inny na to środek zaradczy. Uświadamiać społeczeństwo i budzić w nim zdrowe instynkty narodowe. Zakazami i ograniczeniami natomiast osiąga się cele wręcz przeciwne od zamierzonych.

Interwencja w sprawie pobitych Polaków w Gdańsku.

Gdańsk. Komisarz generalny R. P. w Gdańsku interweniował u prezydenta senatu W. M. Gdańska w sprawie pobicia przez członków formacji narodowo-socjalistycznej młodocianych obywateli gdańskich narodowości polskiej Brunona i Gerarda Machów, z powodu niepozdrowienia przez nich sztandaru tej formacji.

Prezydent senatu oświadczył, iż po zbadaniu sprawy wyłącznie w stosunku do winnych konsekwencje w myśl zarządzeń, wydanych przez senat i kierownictwo partii narodowo-socjalistycznej w celu zapobiegania i karania przestępstw tego rodzaju.

Wielka bitwa Anglików z Arabami.

Arabowie zestrzelili samolot angielski.

Londyn. Ostatnio w całej Palestynie toczyły się walki między wojskami brytyjskimi a powstańcami arabskimi.

Krwawe starcie zaszło ostatnio w nocy w pobliżu Akra. Wojsko brytyjskie, wysłane jako ekspedycja karna do Shaab, gdzie zabity został brytyjski oficer, zostało wezwane z powrotem i wzięło udział w akcji, wspomaganie przez samoloty.

Arabowie, bardzo dobrze uzbrojeni, zajmowali dogodnie stanowiska. Zabity został jeden sierżant i dwaj żołnierze brytyjscy. Ranni zostali major, trzech podoficerów i 9-ciu szeregowych.

Jeden z samolotów, który brał udział w walce, spadł.

Oficer lotnik przed paru dopiero tygodniami odznaczony krzyżem lotniczym za dzielną służbę w Palestynie oraz jeden szeregowiec lotnik zostali zabici.

Jerozolima. Bitwa w rejonie Saint Jean d'Acre została wznowiona. Liczba zabitych Arabów wzrosła do 50.

Sandzak Aleksandrette w Syrii stał się jądkiem niezgody między Francją a Turcją. Ostatnio doszło do skutku ugoda, mocą której część Sandzaku została obsadzona przez wojska francuskie, a część przez wojska tureckie.

Niemcy czeszy otrzymują stanowiska państwowe.

Rozmowa Hodźy z Runcimanem — Memoriał niemieckich obszarników.

Praga. Sekretariat lorda Runcimana donosi, że w czasie rozmowy lorda z premierem Hodźą, premier oświadczył, że w ciągu najbliższych 2 tygodni 7 ważniejszych stanowisk zostanie obsadzonych przez obywateli czechosłowackich narodowości niemieckiej, w urzędach pocztowych miejscowości: Podmokły, Asz, Rumburk, Bor, Zatec, Valknov.

Dalsze stanowiska, których ilość nie została jeszcze ustalona, zostaną przyznane w departamencie kontroli Min. Poczt i Telegrafów.

Co się tyczy administracji politycznej min. spraw wewn. zamierza w najbliższym czasie mianować urzędników narodowości niemieckiej na stanowiska odpowiadające naszemu staroście — w miejscowościach Asz i Trutnov oraz 2 innych.

Min. sprawiedliwości zamierza mianować Niemca prezesem sądu w Chebie. Sprawa ta rozstrzygnie się na zebraniu Rady Ministrów. W Min. Komunikacji sprawa obsadzenia stanowisk przez Niemców jest w toku załatwienia. O wyniku lord Runciman zostanie powiadomiony.

Roźbicie Czechosłowacji na kantony.

Korespondenci prasy niemieckiej utrzymują, że lord Runciman zamierza w niedalekiej przyszłości przedłożyć memoriał, przewidujący rozwiązanie kwestii niemiecko-sudeckiej. Memoriał ma być gotowy za 10 do 14 dni. Zdaniem niektórych korespondentów — lord Runciman ma zaproponować roźbicie Czechosłowacji na kilka kantonów.

Gdańszczanie biorą udział w mobilizacji niemieckiej.

Gdańsk. Jak obecnie wychodzi na jaw, wielka mobilizacja w Rzeszy byłych oficerów i żołnierzy z czasów wielkiej wojny w związku z manewrami armii niemieckiej, zahaczyła także o Gdańsk.

Już zapowiedź mobilizacji w Rzeszy wywołała duże podniecenie w Gdańsku. Po paru dniach zauważono liczne wyjazdy Gdańszczan do Rzeszy, przeważnie do Prus Wschodnich. Jak się okazało, byli to przeważnie oficerowie i żołnierze dawniejszej armii niemieckiej oraz ci z młodszego pokolenia, którzy przeszli służbę wojskową w niemieckiej Reichswehrze lub w hufcach pracy.

Powoływani byli w pierwszym rzędzie oficerowie i żołnierze lotnictwa i marynarki.

Równocześnie zaznacza się wzmożona wysyłka z Gdańska młodzieży do przymusowych oddziałów pracy w Rzeszy. Gdańszczanie wysyłani są przeważnie do prac fortyfikacyjnych w Nadrenii.

Angielskie pogłoski na temat manewrów niemieckich.

Londyn. „Sunday Times” donosi z Warszawy, że rząd niemiecki udzielił rządowi polskiemu informacji na temat obecnych wielkich manewrów. Rząd niemiecki miał stwierdzić mianowicie, że manewry w żadnej mierze nie powinny niepokoić Polski.

Zapewnienie to dał rząd Rzeszy — jak stwierdza dziennik angielski — na oficjalne zapytanie Warszawy.

Zakończenie synodu we Fuldzie.

Prasa niemiecka zupełnie przemilcza synod. Berlin. W piątek zakończył się we Fuldzie synod biskupów katolickich Rzeszy, który rozpoczął się w środę. Obradom przewodniczył kard. Bertram, arcybiskup Wrocławia. Udział wzięło 28 dostojników kościelnych.

Jak słychać, jednym z głównych przedmiotów obrad była sprawa wychowania młodzieży i szkół wychowawczych. Biskupi austriaccy udziału w obradach nie wzięli, a Bawaria reprezentowana była tylko przez obserwatora.

Prasa niemiecka synod w Fuldzie całkowicie przemilczała, nie wspominając o nim ani jednym słowem. Osobna delegacja, która wyjechała do Rzymu, przedstawi Ojcu. św. przebieg i uchwały rzezonego synodu.

